

5 Μαρτίου 2020

Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος: Είναι βαρύ να ταραχθή από τον θυμό ο οφθαλμός της καρδιάς!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος ο Σιναΐτης.

Συνέχεια από εδώ: <http://www.diakonima.gr/?p=484235>

15. Εάν το όριο της πιο τελείας πραότητας είναι, ενώ ευρίσκεται εμπρός σου αυτός που σε παροξύνει, να τον αντιμετωπίζης με εσωτερική γαλήνη και αγάπη, τότε οπωσδήποτε το έσχατο όριο του θυμού είναι, ενώ απουσιάζει αυτός πού σε ελύπησε, να κάνης ότι συγκρούεσαι μαζί του με διάφορα λόγια και κινήματα θηριώδη.

16. Εάν το Άγιο Πνεύμα ονομάζεται και είναι «ειρήνη ψυχής», ενώ η οργή «ταραχή καρδιάς», τότε οπωσδήποτε τίποτε άλλο δεν εμποδίζει την παρουσία Του μέσα μας όσο ο θυμός.

17. Γνωρίζομε πως είναι πάμπολλα τα τέκνα του θυμού. Και όλα είναι φοβερά. Ένα όμως τέκνο του πού το γεννά χωρίς να το θέλη, αν και νόθο, είναι ωφέλιμο: Είδα ανθρώπους που άναψαν από την μανία του θυμού και έβγαλαν από μέσα τους σαν έμετο την μακροχρόνιο μνησικακία τους. Έτσι με το ένα πάθος απηλλάγησαν από το άλλο! Και η μακροχρόνια λύπη τους διελύθη! Διότι εκείνος που τους ελύπησε ή εζήτησε συγχώρησι ή έδωσε τις απαιτούμενες εξηγήσεις.

Αντιθέτως είδα άλλους που κατά τρόπο απαράδεκτο έδειξαν ότι ήσαν δήθεν μακρόθυμοι. Έτσι με την σιωπή εναποθήκευσαν μέσα τους την μνησικακία. Αυτούς τους ελεεινολόγησα περισσότερο από τους πρώτους, διότι με το μελάνι (της μνησικακίας) έδιωξαν από την ψυχή τους το περιστέρι (την ειρήνη δηλαδή και την

χάρι του Αγίου Πνεύματος).

18. Χρειάζεται να προσέξωμε πολύ αυτόν τον όφι (του θυμού). Διότι τον βοηθεί και η ίδια η φύσις μας, όπως ακριβώς και τον όφι του σαρκικού πάθους. Είδα μερικούς που ωργίσθηκαν και από την πικρία τους αρνήθηκαν να φάγουν. Με την απαράδεκτη αυτή εγκράτειά τους επήραν επάνω στο πρώτο δηλητήριο και δεύτερο.

Αντιθέτως είδα άλλους που επιάσθηκαν από εύλογη δήθεν αφορμή του θυμού κι εξέσπασαν στην γαστριμαργία. Έτσι από τον λάκκο έπεσαν στον γκρεμό. Είδα όμως και άλλους συνετούς που σαν καλοί ιατροί εκράτησαν την μεσαία οδό, και με την κανονική λήψη της τροφής παρηγορήθηκαν και ωφελήθηκαν υπερβολικά.

19. Μερικές φορές η ψαλμωδία, όταν είναι μετρία, καταπραΰνει άριστα τον θυμό. Και μερικές φορές, όταν είναι άμετρη και άκαιρη, δημιουργεί φιληδονία. Γι' αυτό ας την χρησιμοποιούμε διακριτικά ανάλογα με τις περιστάσεις.

20. Ευρέθηκα κάποτε εξ αιτίας μιας ανάγκης έξω από ένα κελλί ερημιτών. Ενώ εκαθόμουν εκεί, τους άκουσα να μάχωνται γεμάτοι πικρία και θυμό εναντίον κάποιου ο οποίος απουσίαζε -αυτός τους είχε λυπήσει σε κάτι- και σαν πέρδικες μέσα σε κλουβί να ορμούν επάνω στο πρόσωπό του σαν να ήταν παρών. Εκείνο που τους συμβούλευσα από πνευματικό ενδιαφέρον ήταν να εγκαταλείψουν την ερημική ζωή, για να μη καταντήσουν από άνθρωποι δαίμονες.

Είδα επίσης και μερικούς άλλους με καρδιά υποδουλωμένη στην λαγνεία και στην γαστριμαργία. Αυτοί φαίνονταν γεμάτοι πραότητα και κολακευτική ευγένεια και φιλαδελφία και ευπροσηγορία. Εκείνο που τους συμβούλευσα ήταν να ασπασθούν την ερημική ζωή -το ξυράφι κατά της λαγνείας και της γαστριμαργίας- για να μη καταντήσουν ελεεινά από λογικοί άνθρωποι άλογα ζώα.

Μερικοί όμως μου έλεγαν ότι παρασύρονται αξιοθρήνητα και στα δύο κακά, (και στον θυμό και στην φιληδονία). Αυτούς τους εμπόδισα αυστηρά από το να έχουν ιδικό τους πρόγραμμα. Και συνέστησα φιλικά στους Γέροντές τους να τους ορίζουν άλλοτε την μία (την κοινοβιακή) και άλλοτε την άλλη (την ερημιτική) ζωή. Και σε όλα να κλίνουν τον αυχένα και να υποτάσσωνται στον πνευματικό τους επιστάτη.

21. Ο φιλήδονος βλάπτει και ατιμάζει τον εαυτό του μόνο. Ίσως και τον συνένοχό του. Ενώ ο θυμώδης πολλές φορές σαν λύκος αναστατώνει όλη την ποιμνη και τραυματίζει πολλές ταπεινές ψυχές.

22. Είναι βαρύ να ταραχθή από τον θυμό ο οφθαλμός της καρδιάς, να συμβή δηλαδή εκείνο που είπε ο Ψαλμωδός: «Εταράχθη από θυμού ο οφθαλμός μου» (Ψαλμ. στ' 8). Είναι όμως πιο βαρύ να εκδηλωθώ με τα χείλη η εσωτερική ορμή του θυμού. Το να εκδηλωθώ όμως και με χειροδικία είναι πράγμα ολωσδιόλου εχθρικό

και ξένο προς την μοναχική και αγγελική και θεϊκή ζωή.

23. Εάν θέλεις ή μάλλον νομίζεις ότι πρέπει να αφαιρέσεις το κάρφος από τον οφθαλμό του άλλου, πρόσεξε μήπως αντί ιατρικής σμίλης χρησιμοποίησης κανένα δοκάρι, οπότε θα ανοίξεις ή θα καταστρέψεις εντελώς τον οφθαλμό. Δοκάρι είναι ο βαρύς λόγος και οι απρεπείς εξωτερικοί τρόποι. Ενώ το άλλο, (η ιατρική σμίλη), είναι η με επιείκεια διδασκαλία και ο με μακροθυμία και καλωσύνη έλεγχος. Ο Απόστολος λέγει «έλεγξον, επιτίμησον, παρακάλεσον» (Β' Τιμ. δ' 2), όχι όμως και «τύπον» (κτύπα). Εάν όμως σπανίως χρειασθή και αυτό, ας γίνη, όχι όμως από σένα.

24. Ας εξετάσωμε και θα διαπιστώσωμε ότι πολλοί θυμώδεις εκτελούν με προθυμία την νηστεία και την αγρυπνία και την ησυχαστική ζωή. Και τούτο, διότι ο δαίμων τους σπρώχνει με την πρόφασιν της μετανοίας και του πένθους σε εκείνα που αυξάνουν και ερεθίζουν το πάθος τους.

25. Εάν ένας λύκος, (ένας δηλαδή άγριος και θυμώδης μοναχός), με την βοήθεια ενός δαίμονος μπορή να αναστατώση την ποίμνη, οπωσδήποτε και ένα αδελφός γεμάτος από θεϊκή σοφία, σαν εκλεκτός ασκός γεμάτος από λάδι, με την βοήθεια ενός Αγγέλου μπορεί να αποτρέψη το κύμα και να γαληνεύση το πλοίο. Ο αδελφός αυτός θα λάβη από τον Θεό τόσο μισθό, όση καταδίκη ο πρώτος, και θα γίνη σε όλους καλό παράδειγμα και αιτία ωφελείας.

26. Η αρχή της μακαρίας ανεξικακίας είναι το να γίνωνται δεκτές οι ατιμίες με εσωτερική πικρία και οδύνη. Το μέσον, να αντιμετωπίζονται χωρίς λύπη. Και το τέλος, εάν υπάρχει τέλος, να θεωρούνται ως έπαινοι. Χαίρε ο πρώτος. Ενδυναμώσου ο δεύτερος. Ο τρίτος όμως είσαι μακάριος, διότι αγάλλεσαι εν Κυρίω.

Παράγραφοι από τον λόγο «Περί Αοργησίας» από το βιβλίο «Κλίμαξ» του αγίου Ιωάννη του Σιναΐτη, έκδοση Ιεράς Μονής Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής. Μετάφραση Αρχιμανδρίτη Ιγνατίου.